

**Zápisnica z rokovania zástupcov Pracovnej skupiny R2
s vedením Národnej diaľničnej spoločnosti
(10. máj 2017 o 12:00 h., centrála NDS)**

Rokovania sa zúčastnili (viď. prezenčná listina):

- za Národnú diaľničnú spoločnosť (NDS): generálny riaditeľ p. Ďurišin, investičný riaditeľ p. Dudáš, poradca investičného riaditeľa p. Pollák
- za Pracovnú skupinu R2 (ďalej PS R2): starostovia a primátori dotknutých obcí a miest
- za Útvar splnomocnenca vlády SR pre rýchlostné cesty: Splnomocnenec vlády SR pre rýchlostné cesty p. Janckulík, odborný poradca splnomocnenca p. Csáder, tajomník útvaru p. Duda

Predmetom rokovania bolo podanie aktuálnych informácií o stave rozpracovania a prípravy jednotlivých úsekov rýchlostnej cesty R2 zo strany vedenia NDS zástupcom PS R2 a dohoda na ďalšom fungovaní a komunikácii v rámci pracovnej skupiny.

Priebeh pracovného stretnutia

Generálny riaditeľ NDS p. Ďurišin privítal všetkých zúčastnených, predniesol úvodné slovo a slovo odovzdal Splnomocnencovi vlády pre rýchlostné cesty p. Janckulíkovi.

Pán splnomocnenec objasnil zámer vytvorenia pracovných skupín pre jednotlivé rýchlostné cesty, zdôraznil svoju úlohu ako sprostredkovateľa informácií medzi NDS a zástupcami pracovných skupín. Verí, že takáto spolupráca bude napomáhať lepšej výmene informácií a bude predchádzať slabej a neskorej informovanosti primátorov a starostov a tým aj občanov o príprave a výstavbe rýchlostných ciest v danom regióne. Aj táto neinformovanosť v konečnom dôsledku vedie k početným protestom a nespokojnosti občanov. Primátori a starostovia z regiónov majú problém dostať sa k zástupcom z NDS, preto je podľa pána splnomocnenca prospešné vytvoriť takúto platformu. Verí, že po častých výmenách na čele vedenia NDS za posledný rok sa situácia stabilizovala.

Nasledovalo krátke predstavenie prítomných.

1. Financovanie

Zástupcovia NDS upozornili na vyčerpanie financií zo štátneho rozpočtu a fondov EÚ na financovanie úsekov rýchlostných ciest a diaľnic. Pán Ďurišin upozornil, že NDS sa prioritne musí sústrediť na prípravu a výstavbu prioritných úsekov financovaných z EÚ, kde má SR spoluúčasť. Po nástupe nového vedenia do funkcií nastala prioritizácia stavieb a reštart stavieb dlhodobo nefunkčných, ako najproblematickejšie úsek D1 Ivachnová – Hubová a tunel Višňové – Dubná skala. Upozornil, že treba brať do úvahy Správu o stave a pripravenosti, ktorá zodpovedá skutočnému stavu. Pán Ďurišin poznamenal, že tvrdenia INEKO o tom, že NDS nie je schopná a pripravená vypracovať prípravnú fázu a začať súťažiť pripravené projekty sú nepravdivé. Naopak, NDS by aj v súčasnosti bola pripravená vysúťažiť 20 úsekov rýchlostných ciest a diaľnic, ale financie zo štátneho rozpočtu aj eurofondov sú vyčerpané a je nutné hľadať dodatočné zdroje.

Stavby, ktoré sú financované z fondov EÚ podliehajú prísnej kontrole Európskej komisie a kontrolného orgánu JASPERS. Navyše EÚ má dosah na financovanie aj úsekov, ktoré nespolu-financuje. Ak sa totiž SR rozhodne určiť financie na úseky, ktoré EÚ nepokladá za prioritné, resp. EÚ sa vyjadrí, že úsek nie je nutné stavať vzhľadom na hustotu cestnej siete v danom regióne, môže pohroziť zastavením financovania aj na iné projekty. Môžu totiž argumentovať tým, že keď má SR finančné možnosti financovať neprioritné projekty, nemala by prijímať financie z iných členských krajín na prioritné projekty, pretože si ich má zafinancovať sama.

Zástupcovia vedenia NDS tiež upozornili, že až čas ukáže ako ovplyvní stavanie rýchlostných ciest a diaľnic na Slovensku Brexit, keďže Veľká Británia bola najväčším donomom do rozpočtu EÚ.

Riaditeľ NDS ďalej upozornil na fakt, že podľa zákona o verejnom obstarávaní sa nemôže pokračovať v príprave a výstavbe stavby pokiaľ obstarávateľ (v tomto prípade NDS) nedisponuje finančným krytím, to by bolo flagrantné porušenie zákona o VO.

Otvorila sa aj otázka otvorenia zákona o dlhovej brzde ako možnosti financovania rýchlostných ciest. Pán splnomocnenec sa vyjadril, že by bol schopný tento zákon v parlamente ako poslanec podporiť v prípade, že by boli jasne vymedzené úseky, ktoré by sa z uvoľnených financií pripravovali a stavali. K tejto otázke nebola zhoda medzi prítomnými. Do diskusie vstúpila aj primátorka mesta Prievdza, ktorá si nemyslí, že uvoľnenie dlhovej brzdy by bolo správnym riešením a financie by sa podľa nej dali v štátnom rozpočte nájsť aj bez otvárania tohto zákona.

Pán Jankulík informoval, že Minister dopravy a výstavby SR rokuje s Ministrom financií SR o navýšení rozpočtu pre ministerstvo dopravy na budúci rok o cca 150 mil. eur, informáciu o výsledkoch rokovania poskytne na budúcom stretnutí PS R2.

2. Stav prípravy jednotlivých úsekov R2

Pán Dudáš uviedol, že prioritou je budovanie R2 smerom na Košice od napojenia na R1.

Stav je taký, že všetky úseky majú platnú štúdiu EIA. Pán Vlčko sa v tejto súvislosti informoval, či môže byť EIA zrušená, ak sa dlho nestavia. Odpoveď bola, že ak sa významne zmenia podmienky v životnom prostredí na posudzovanom území, tak áno.

Pán Dudáš zdôraznil, že nie je zástancom šetrenia financií budovaním rýchlostných ciest v polovičnom profile. Problém je podľa neho v tom, že v konečnom dôsledku je to prakticky cesta I. triedy, ale s podmienkami jazdy ako na ceste typu R, čo prináša mnohé bezpečnostné riziká. RC sa často budujú v komplikovaných terénoch, kde potom v polovičnom profile prakticky nie je možné predbiehať, zvýšená rýchlosť je riziková, atď. Buď je teda treba stavať plné profily, pretože pre obsluhu jazdy v problematických úsekoch je to bezpečnejšie alebo stavať lacnejšie, ale kvalitné cesty I. triedy, ktoré má v gescii Slovenská správa ciest (SSC). Zdôraznil, že miestnu dopravu rieši SSC výstavbou ciest I. triedy a regionálnu dopravu rieši NDS výstavbou rýchlostných ciest (problém, ktorý načrtla starostka Dolných Vesteníc – obchvat mesta by bolo najvhodnejšie riešiť cestou I. triedy – SSC).

Investičný riaditeľ p. Dudáš zosumarizoval aktuálny stav prípravy jednotlivých úsekov R2, ktoré fázy prípravy sú ukončené a ktoré ešte nasledujú. Prisľúbil, že zamestnanci NDS vypracujú dokument, kde budú zosumarizované finančné nároky na jednotlivé prípravné fázy jednotlivých úsekov R2. Tento dokument bude následne preposlaný zástupcom PS R2.

Zástupcovia NDS upozornili, že predlžovanie prípravy a výstavby rýchlostných ciest spočíva aj v problémoch s majetkovo-právnym vysporiadaním. Ak sa totiž majetok vyvlastní a do 2 rokov sa neuskutoční zámer na ktorý bol pozemok vyvlastnený, rozhodnutie o vyvlastnení sa ruší. Pri tak náročných stavbách je ale lehota 2 roky, podľa zástupcov NDS, príliš obmedzujúca. Poukázali na potrebu úpravy zákona.

Prítomní sa zhodli na tom, že by bolo prospešné, ak by došlo k zlúčeniu NDS a SSC. Zlúčili by sa rozpočty oboch spoločností a uľahčila by sa ich spolupráca na budovaní ciest, ktorá by takto bola možná. V mnohých projektoch sa totiž ich práca prelína, ale vzhľadom na rozdielny štatút nemôžu spoločne pracovať na konkrétnych cestách.

Prítomný zástupcovia PS R2 poukázali na nejednotnosť predpokladaných termínov začiatku výstavby prezentovaných zástupcami NDS a ministra. Pán Dudáš vysvetlil, že to je problém nejednotných pravidiel, či sa bude postupovať v príprave a výstavbe podľa tzv. žltého alebo červeného FIDIC-a. Zjednodušene, v prípade postupu podľa červeného FIDIC-a projektant dostane dokumentáciu od zadávateľa rozpracovanú po položkách, čo má postaviť a v prípade žltého FIDIC-a dostane len finálne zadanie a sám sa rozhodne napr. aké materiály a postupy použije. Hoci z pohľadu krátkodobých investícií a času vyzerá postup podľa žltého FIDIC-a finančne priaznivejšie, z dlhodobého hľadiska prináša mnohokrát problémy a potrebu vyšších finančných investícií do rekonštrukcií a údržby ciest, vzhľadom na to, že aby staviteľ ušetril, použije na stavbu menej kvalitné materiály.

3. Informácia o predpokladaných dátumoch začatia výstavby jednotlivých úsekov R2

- vid'. prílohu zápisnice „Správa o stave pripravenosti R2“, ktorá bola vypracovaná NDS

Úlohy, ktoré vyplynuli z rokovania:

- NDS zabezpečí vypracovanie dokumentu, kde budú zosumarizované finančné nároky na jednotlivé prípravné fázy jednotlivých úsekov R2. Zástupcovia PS R2 si tiež vyžiadali informáciu o celkovej sume potrebnej na prípravu a výstavbu celej rýchlostnej cesty R2. Následne tento dokument poskytnú Splnomocnencovi vlády SR pre rýchlostné cesty, ktorý tieto informácie obratom prepošle zástupcom PS R2.
- NDS pripraví dokument s aktuálnym stavom prípravy jednotlivých úsekov R2, tento bude obratom preposlaný zástupcom PS R2
- Pani primátorka Lučenca podala návrh na rozdelenie úseku Lučenec – Ožďany, západ na dve časti tak, aby bolo možné napojiť tento úsek R2 na medzištátnu trasu na Maďarsko Salgótarján – Budapešť. Pán investičný riaditeľ sa k tomuto návrhu vyjadril súhlasne.
- Otvoril sa problém trasovania úseku R2 okolo mesta Zvolen a Sliach s ohľadom na Sliacke kúpele. Prítomní z dotknutej oblasti sa zhodli na potrebe urýchlene určiť variant

trasovania. Pán splnomocnenec sa spoločne so zástupcami mesta Sliac a Zvolen zhodli na potrebe riešenia tohto problému na budúcom samostatnom stretnutí pracovnej skupiny pre daný úsek, kde bude možnosť detailnejšie sa mu venovať.

- Pán splnomocnenec objasnil, že nakoľko išlo o prvé úvodné stretnutie bolo zámerom pozvať všetkých zástupcov jednotlivých úsekov R2 na spoločné stretnutie. Ďalšie stretnutia sa budú konať oddelene podľa jednotlivých úsekov R2, kde bude možnosť v užšom kruhu detailnejšie prerokovať špecifické problémy. Prítomní sa dohodli na konaní ďalšieho stretnutia približne o 3 – 4 mesiace, resp. podľa potreby.

Záver: Prítomní sa zhodli na potrebe kvalitného fungovania pracovných skupín, ktoré musí byť založené na obojstrannej výmene informácií a pravidelných stretnutiach. Pán splnomocnenec objasnil fungovanie v rámci pracovnej skupiny, keďže išlo o prvé úvodné stretnutie, boli prizvaní zástupcovia pre každý úsek R2, ale nasledovať budú čiastkové stretnutia podľa jednotlivých úsekov, kde bude možnosť detailnejšie prebrať konkrétne problémy špecifické pre každý úsek. Prítomní sa dohodli na konaní budúceho rokovania približne o 3 – 4 mesiace, resp. podľa potreby.

Prílohy zápisnice:

- prezenčná listina
- materiály vypracované NDS
 - A.) R2 Plánované stavebné náklady
 - B.) R2 potreby na prípravu
 - C.) Správa o stave pripravenosti R2

V Bratislave, dňa 10.05.2017

Zapísala: Mgr. Michaela Máčajová